

Overraskende mange virksomheder med vedvarende lav produktivitet

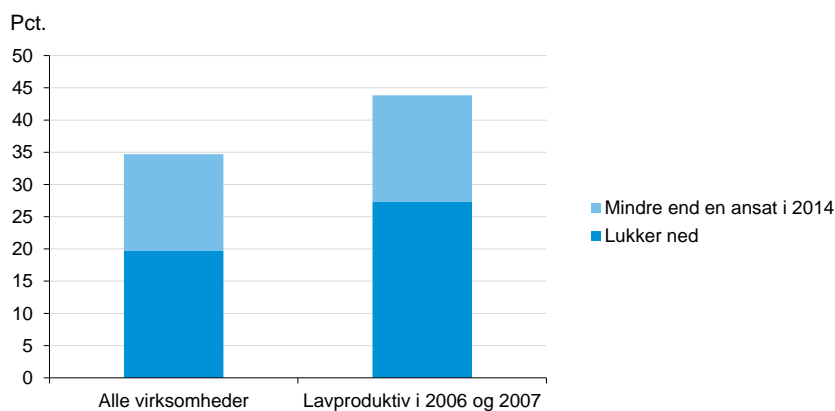
Godt fire ud af ti lavproduktive virksomhederne lukker ned eller reducerer beskæftigelsen til nærmest ingenting. Få virksomheder med lav produktivitet får vendt udviklingen til det klart bedre. Hver fjerde er fortsat lavproduktiv 7 år senere.

Mange lavproduktive virksomheder ophører

I perioden fra 2007 til 2014 ophører godt en tredjedel af samtlige virksomheder. Blandt de virksomheder, der udpeges som lavproduktive, er ophørsraten naturligt nok endnu højere, idet næsten 45

Mere end 4 ud af 10 lavproduktive virksomheder ophører*

Andel af virksomheder, der ophører i perioden 2007 - 2014

* Beskæftiger en virksomhed mindre end et årsværk i 2014 betragtes den som ophørt i analysen
Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

pct. af disse virksomheder enten ophører med at eksistere eller reducerer deres beskæftigelse til mindre end et årsværk og dermed i denne analyse betragtes som de facto ophørt.

Kreativ destruktion, men i beskedent omfang

Ophør af virksomhed er en naturlig del af et dynamisk erhvervsliv. Det forekommer naturligt, at virksomheder, der klarer sig dårligt, lukker oftere end virksomheder, der klarer sig godt. Dette viser tallene her også.

Ophørsraten for de lavproduktive virksomheder er dog ikke voldsomt meget større end ophørsraten for alle virksomhederne under et. Godt 55 pct. af de lavproduktive virksomheder kører fortsat videre, og halvdelen af disse virksomheder er fortsat lavproduktive i 2014, jf. nedenfor. Vi ser dermed noget af det, der betegnes som kreativ distruktion, men effekten er ikke voldsom.

Større konkurrenceudsættelse skubber de lavproduktive virksomheder opad. De lavproduktive virksomheder med eksport øger således deres produktivitet mere end de lavproduktive virksomheder uden eksport. Men også blandt de eksporterende lavproduktive virksomheder er der mange, der forbliver lavproduktive 7 år senere, jf. bilag 2.

Lidt sært, at virksomheder med dårlige afkast videreføres i mange år

Men kan undre sig lidt over, hvorfor ejerne vælger at videreføre virksomheder, der vedvarende har en lav produktivitet og dermed ikke giver ejerne noget fornuftigt afkast.

Design af analysen

Lavproduktive virksomheder, der ikke ophører

Denne analyse ser på udviklingen i 35.600 danske virksomheders arbejdsproduktivitet i perioden fra 2006 til 2014 med fokus på de virksomheder, der i 2006 og 2007 kan betegnes som "lavproduktive"¹. Analysen omfatter kun virksomheder, der i både 2006 og 2007 havde mere end 5 beskæftigede.

Mange lavproduktive virksomheder er fortsat lavproduktive 7 år senere

Når der alene fokuseres på de godt 55 pct. af virksomhederne, der fortsat har lidt aktivitet i 2014², så er der nogle, der får foretaget en

¹ En virksomhed betegnes i denne analyse som lavproduktiv, hvis den i både 2006 og 2007 har en produktivitet (målt som værditilvækst per beskæftiget), der hører til den laveste femtedel indenfor virksomhedens egen branche opgjort på Danmarks Statistiks 27-gruppering. Den laveste femtedel er bl.a. valgt for at få en tilpas mængde virksomheder, der kan følges og analyseres. Det er knap 11 pct. af alle virksomheder, der både i 2006 og 2007 har en produktivitet i den laveste femtedel. Vælges grænsen for definition af "lavproduktiv" lavere fås væsentligt færre virksomheder, der samtidig har en højere ophørsrate.

² Lidt aktivitet betyder, at virksomheden beskæftiger et årsværk eller mere. Virksomheder med under et årsværk må anses for at være hobbyvirksomheder, der ikke kan forsørge ejeren på fuld tid.

sucesfuld turaround og i 2014 befinder sig blandt de mere produktive. Næsten halvdelen af de fortsættende virksomheder har dog fortsat en produktivitet blandt de 20 pct. laveste inden for egen branche i 2014.

Knap 30 pct. af virksomhederne har relativt set bevæget sig lidt op i produktivitetsniveau, så de i 2014 befinder sig blandt de 20 pct. af virksomhederne med det næstlaveste produktivitetsniveau (2. kvintil). Samlet er det således næsten 80 pct. af de lavproduktive virksomheder, der i 2014 har en relativt lav produktivitet (blandt de 40 pct. laveste i egen branche).

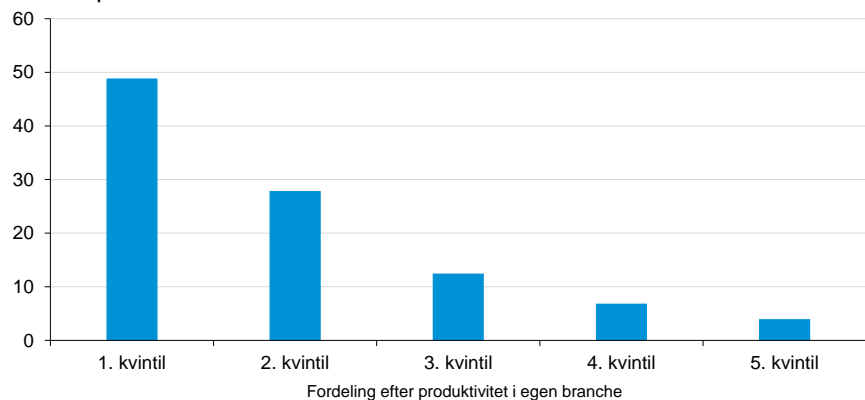
Under 5 pct. af de lavproduktive virksomheder bliver højproduktive efter 7 år

Kun omkring 20 pct. af de lavproduktive virksomheder med fortsat aktivitet i 2014, opnår en produktivitet på niveau med de 60 pct. bedste inden for egen branche i 2014. Og under fem pct. af de lavproduktive virksomheder når en produktivitet blandt de 20 pct. bedste inden for egen branche i 2014.

Få lavproduktive virksomheder kommer i top

Fordeling af lavproduktive virksomheder i 2014

Andel i pct.

Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

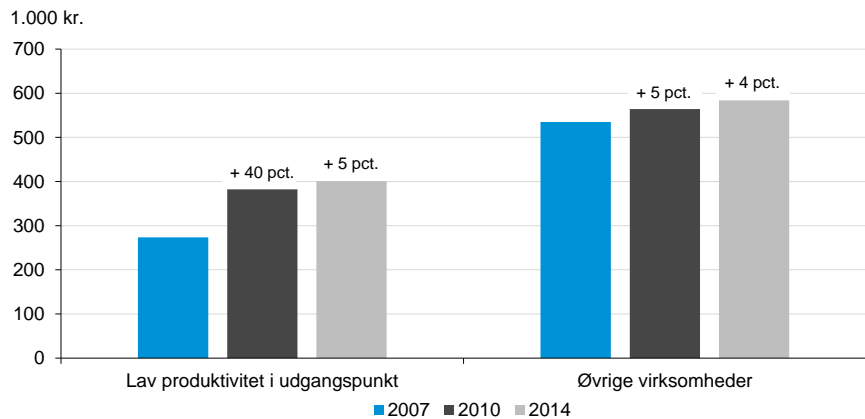
Virksomheder med meget lav produktivitet er nødt til at øge denne

En overlevelseskamp at være lavproduktiv

Der er mange virksomheder, som kortvarigt har en lav produktivitet, hvilket giver en ret stor udskiftning blandt de virksomheder, der har den laveste produktivitet. Blandt de virksomheder, vi udpager som lavproduktive i 2006 og 2007 synes der dog at være mange, som hænger fast i lav produktivitet. Hvis man befinder sig blandt de virksomheder, der har den laveste produktivitet er man normalt nødt til at øge produktiviteten, hvis man vil overleve. Det sidste ser vi også tegn på blandt de lavproduktive virksomheder, udpeget i denne analyse, som fortsat eksisterer i 2014.

Overlevende lavproduktive virksomheder øger produktiviteten

Gennemsnitlig værditilvækst per beskæftiget

Anm: Stigningen fra periode til periode er angivet i pct.
Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

De lavproduktive virksomheder øger deres produktivitet væsentligt

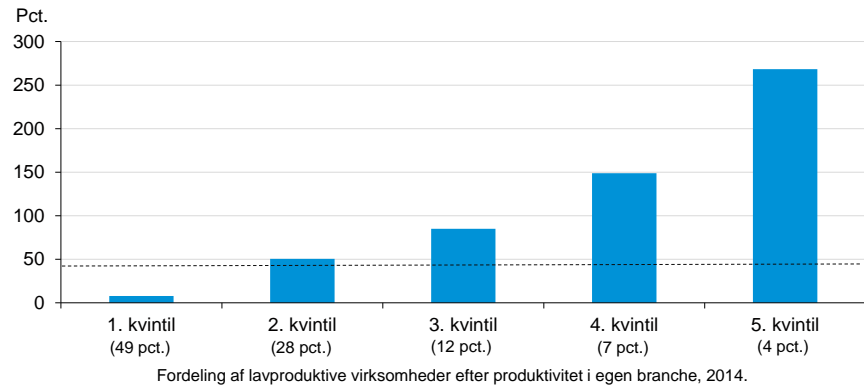
De lavproduktive virksomheder øger således deres produktivitet mere end gennemsnittet blandt alle virksomheder. Især fra 2007 til 2010 ser vi et pænt løft i produktiviteten på 40 pct. blandt de lavproduktive virksomheder. Løftet er dog ikke stort nok til for alvor at nærme sig samme produktivitetesniveau, som gennemsnittet for alle virksomheder. Trods det store løft i produktiviteten har de lavproduktive virksomheder således fortsat et relativt lavt produktivitetesniveau.

Løftet i produktiviteten kommer dog fra en ret lille gruppe virksomheder

Løftet i produktiviteten for den gennemsnitlige gruppe af lavproduktive virksomheder er dog især drevet af en lille gruppe blandt de lavproduktive virksomheder, som formår at øge deres produktivitet ganske markant og nå op blandt de mere produktive virksomheder.

Stor stigning i produktiviteten hos en lille gruppe lavproduktive virksomheder

Vækst i gennemsnitlig produktivitet, 2007 - 2014

Anm: Tallet i parentes angiver andelen af lavproduktive virksomheder i hver kvintil. Den stiplede linje angiver gennemsnitlig produktivitetsvækst for samtlige lavproduktive virksomheder.

Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

Resultaterne genfindes i de enkelte brancher

Tendenserne genfindes på brancheniveau

Ser man på udviklingen hos de lavproduktive virksomheder i de enkelte brancher, genfinder man overordnet resultaterne for samtlige virksomheder, der er beskrevet oven for. I bilag 1 beskrives produktivitetsudviklingen for de lavproduktive virksomheder i de enkelte brancher.

I bilag 2 ses på betydningen af øget konkurrenceudsættelse målt ved eksport. Eksporterende virksomheder hænger lidt mindre fast i lavproduktivitet end ikke eksporterende virksomheder. Men det ændrer ikke afgørende på konklusionerne.

Metode

Analysen er lavet på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik. Der tages udgangspunkt i regnskabsstatistikken for virksomheder i de private byerhverv. Dvs. der ses bort fra virksomheder indenfor de primære erhverv, forsyningsvirksomhed, post og tele, finansielle tjenester, ejendomsformidling, offentlige tjenester, foreninger, kultur og renovation. Derudover er virksomheder indenfor råstofindvinding, olieraffinaderier, boligudlejning og leasing af materiel udeladt af analysen.

For at anvende en virksomheds data i analysen skal en række krav være opfyldt: Der skal være mindst 5 beskæftigede i 2007 og tilgængelige data for virksomhedens omsætning, værditilvækst, ordinært resultat, startår og ophørsår. Det efterlader os med 35.611 virksomheder med samlet 1.123.392 ansatte i 2007.

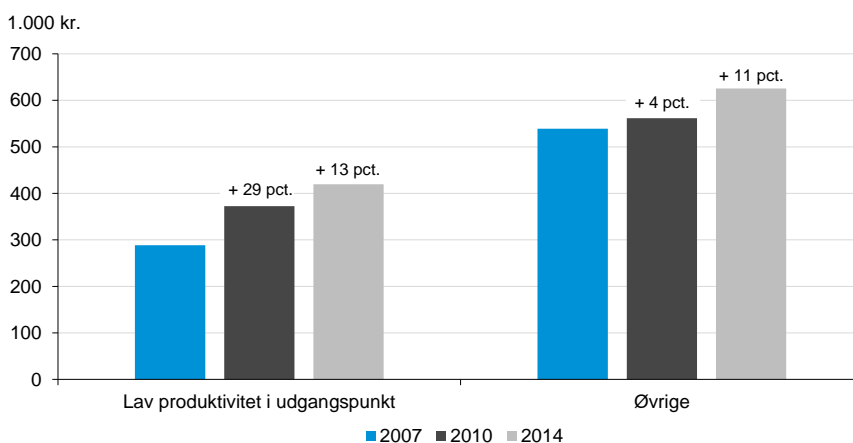
Herefter frasorteres virksomheder, der er lukket i perioden 2007 til 2014 og virksomheder, som har under en ansat i 2014. Desuden fjernes virksomheder med manglende oplysninger om værditilvækst eller beskæftigelse i 2010 og 2014. Til sidst er der 22.905 virksomheder tilbage med samlet 847.905 ansatte i 2007 og 775.628 ansatte i 2014. Heraf klassificeres 2.111 virksomheder som lavproduktive.

En virksomhed betegnes i denne analyse som lavproduktiv, hvis den i både 2006 og 2007 har en produktivitet (målt som værditilvækst per beskæftiget), der er blandt den laveste femtedel indenfor virksomhedens egen branche opgjort på Danmarks Statistiks 27-gruppering.

Bilag 1: Produktivitsudviklingen hos de lavproduktive virksomheder i de enkelte brancher

Produktivitsniveau i industrien

Gennemsnitlig værditilvækst per beskæftiget

Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

Væksten i produktiviteten er ikke stor nok til at indhente konkurrenter

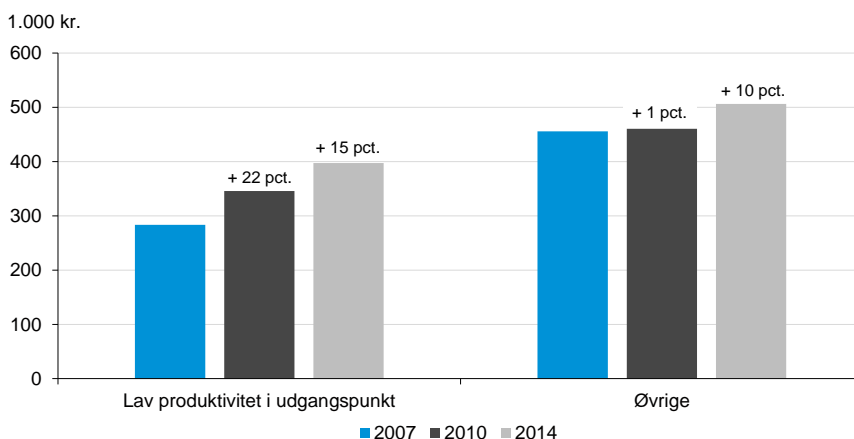
Virksomheder i industrien, der har lav produktivitet i udgangspunktet, øger produktiviteten relativt mere end øvrige virksomheder i de efterfølgende år, men stigningen er ikke nok til at bringe dem på niveau med konkurrenterne. Fra 2007 til 2010 steg produktiviteten med 29,1 pct. for de lavproduktive virksomheder og fra 2010 til 2014 steg produktiviteten yderligere 12,6 pct.

For de øvrige virksomheder i industrien var væksten i de to perioder henholdsvis 4,2 pct. og 11,4 pct. På trods af den høje produktivitsvækst hos de lavproduktive virksomheder kommer de fortsat ikke på niveau med konkurrenterne i 2014, hvor den gennemsnitlige produktivitet var 50 pct. højere for de virksomheder, der oprindeligt i 2006 og 2007 ikke havde lav produktivitet.

For virksomheder i bygge- og anlægsbranchen finder man en tilsvarende udvikling som hos industrivirksomheder. Selvom de lavproduktive virksomheder fra 2007 til 2014 har en højere produktivitsvækst end øvrige virksomheder, opnår de stadig ikke samme produktivitsniveau, fordi produktivitsniveauet i udgangspunktet er lavt. I 2014 var den gennemsnitlige produktivitet 27,4 pct. højere for de virksomheder, der oprindeligt i 2006 og 2007 ikke havde lav produktivitet.

Produktivitetsniveau i bygge- og anlægsbranchen

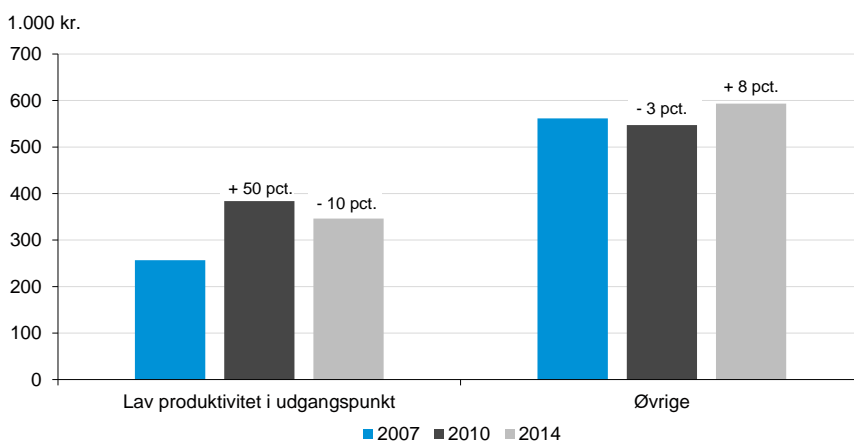
Gennemsnitlig værditilvækst per beskæftiget

Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

Produktivitetsniveau i handelserhvervet

Gennemsnitlig værditilvækst per beskæftiget

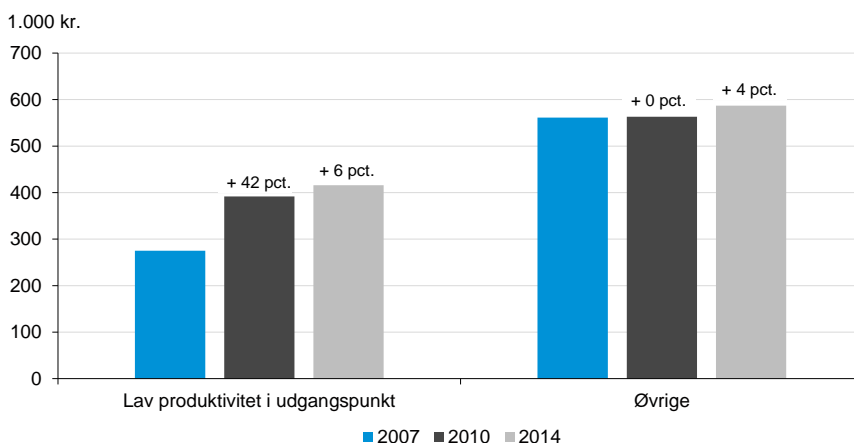

Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

I handelserhvervet har produktivitetsudviklingen været uensartet for virksomheder med og uden lav produktivitet i udgangspunktet. For virksomheder med lav produktivitet i udgangspunktet steg produktiviteten i gennemsnit 49,6 pct. fra 2007 til 2010 for derefter at falde igen med 9,8 pct. fra 2010 til 2014. For øvrige virksomheder faldt produktiviteten med 2,5 pct. i første periode, hvorefter den steg igen med 8,4 pct. i anden periode.

Produktivitsniveau i transporterhvervet

Gennemsnitlig værditilvækst per beskæftiget

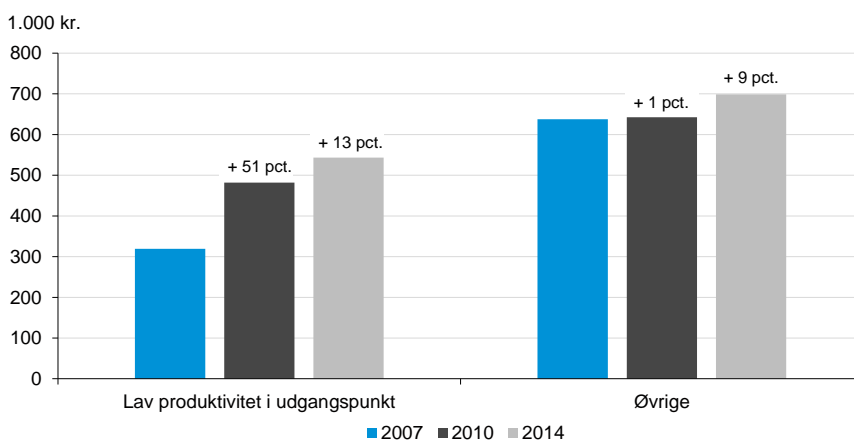

Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

I transporterhvervet er det stort set kun de virksomheder, der i udgangspunktet havde lav produktivitet, som har øget produktiviteten. De øvrige virksomheder har i gennemsnit fastholdt produktiviteten på samme niveau fra 2007 til 2010 og kun vundet en smule produktivitet fra 2010 til 2014. De oprindeligt lavproduktive virksomheder har dog i gennemsnit fortsat et lavere produktivitsniveau i 2014.

Produktivitsniveau i videnservice

Gennemsnitlig værditilvækst per beskæftiget

Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

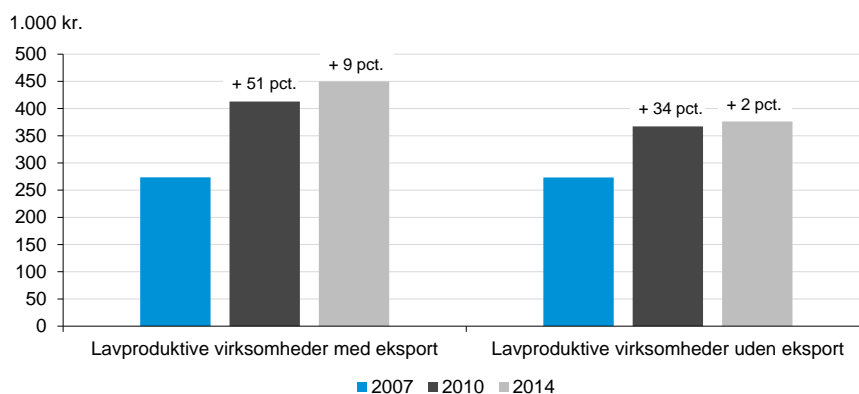
Hos virksomheder, der beskæftiger sig med vidensservice, har produktivitsudviklingen fulgt samme mønster som hos virksomheden inden for industri samt bygge og anlæg. De lavproduktive virksomheder har øget produktiviteten mest men ikke nok til at komme på niveau med konkurrenterne. I 2014 var den gennemsnitlige produktivitet 28,5 pct. højere for de virksomheder, der oprindeligt i 2006 og 2007 ikke havde lav produktivitet.

Bilag 2: Svag konkurrence (fravær af eksport) er ikke hele forklaringen

At mange virksomheder fortsætter som vedvarende lavproduktive kan ses som et tegn på en noget svag konkurrence. Men det er næppe hele forklaringen. Hvis der ses på de lavproduktive virksomheder med eksport, så øger disse virksomheder deres produktivitet mere end de lavproduktive virksomheder uden eksport. Der er derfor flere blandt disse virksomheder, som ikke fortsætter som lavproduktive. Men også blandt de eksporterende lavproduktive virksomheder er der mange, der forbliver lavproduktive 7 år senere.

Lavproduktive virksomheder med eksport øger produktiviteten mest

Gennemsnitlig værditilvækst per beskæftiget

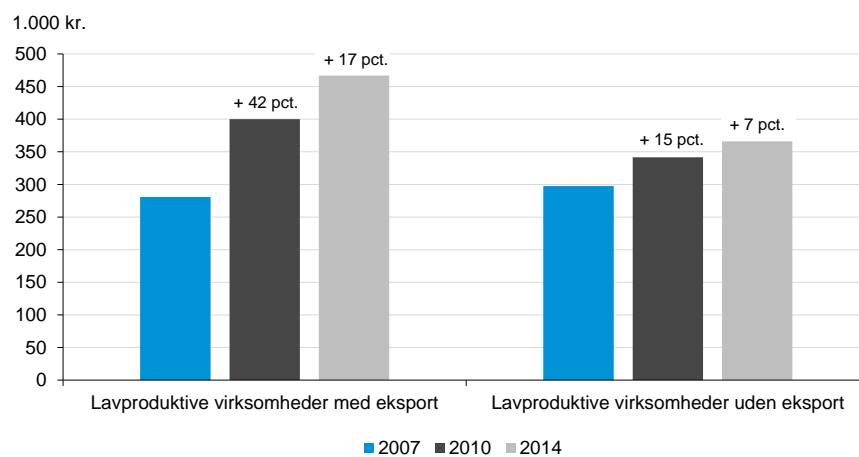

Anm: Stigningen fra periode til periode er angivet i pct.
Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger

I flere af brancherne er der kun få eksporterende virksomheder, hvorfor sammenligningsgrundlaget kan være noget svagt. Men resultatet gælder også for industrien, hvor der er den relativt største koncentration af eksporterende virksomheder. Også her øger de lavproduktive eksportvirksomheder deres produktivitet mere end virksomhederne uden eksport. Men der er fortsat mange lavproduktive virksomheder med eksport, som stadig er lavproduktive i 2014.

Produktivetsniveau i industrien

Gennemsnitlig værditilvækst per beskæftiget

Kilde: Danmarks Statistik og DI-beregninger